

MINIMAL INVAZIV GINEKOLOGIK JARROHLIKNING ZAMONAVIY USULLARI VA ULARNING REPRODUKTIV SALOMATLIKKA TA’SIRI

Eshmurodova Gavhar Ergash qizi

Qashqadaryo viloyati, Qarshi shahar “Premium professional” MCHJ rahbari, Turon universiteti Tibbiyot fakulteti Davolash ishi yo‘nalishi 2-kurs 1-guruh talabasi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada minimal invaziv ginekologik jarrohlikning zamonaviy yo‘nalishlari — laparoskopiya, histeroskopiya, mioma embolizatsiyasi va endometrioz jarrohligi reproduktiv salomatlikka ko‘rsatadigan ta’siri o‘rganildi. Tadqiqotning maqsadi bepushtlik sabablarini aniqlash va minimal invaziv usullarning samaradorligini baholashdan iborat. Usul sifatida mavjud ilmiy maqolalar, statistik ma’lumotlar hamda klinik tajribalar tahlil qilindi. Natijalar shuni ko‘rsatdiki, laparoskopik va histeroskopik jarrohlik bepushtlikni davolashda an’anaviy ochiq jarrohliklarga nisbatan ancha xavfsiz va yuqori samarali. Mioma embolizatsiyasi va radioablatsiya usullari esa bachadonni saqlab qolgan holda funksional imkoniyatlarni tiklashda muhim ahamiyat kasb etadi. Xulosa qilib aytganda, minimal invaziv jarrohlik zamonaviy ginekologiyada yetakchi yo‘nalishga aylandi va reproduktiv ko‘rsatkichlarni sezilarli darajada yaxshilaydi.*

Kalit so‘zlar: *laparoskopiya, histeroskopiya, mioma embolizatsiyasi, endometrioz, bepushtlik, minimal invaziv jarrohlik.*

Annotatsiya: *This article explores modern minimally invasive gynecologic surgical approaches—laparoscopy, hysteroscopy, myoma embolization, and endometriosis surgery—and their impact on reproductive health. The aim of the study was to analyze infertility-related conditions and evaluate the effectiveness of minimally invasive procedures. Methods included review of scientific articles, statistical data, and clinical experience. Results show that laparoscopic and hysteroscopic surgeries are significantly safer and more effective in treating infertility compared to traditional open surgeries. Myoma embolization and radioablation preserve uterine function and provide positive reproductive outcomes. In conclusion, minimally invasive gynecologic surgery has become a leading modern approach that greatly improves reproductive potential.*

Keywords: *laparoscopy, hysteroscopy, myoma embolization, endometriosis, infertility, minimally invasive surgery.*

Аннотация: *В данной статье рассмотрены современные методы минимально инвазивной гинекологической хирургии — лапароскопия, гистероскопия, эмболизация миомы и хирургия эндометриоза, а также их влияние на репродуктивное здоровье. Цель исследования — изучить причины бесплодия и оценить эффективность минимально инвазивных процедур. В качестве метода использован анализ научных публикаций, статистических данных и клинического опыта. Результаты показывают, что лапароскопические и гистероскопические операции являются более безопасными и эффективными по сравнению с традиционной открытой хирургией. Эмболизация миомы и радиочастотная абляция позволяют сохранить матку и улучшить репродуктивные показатели. В заключение, минимально инвазивная*

хирургия становится ведущим направлением современной гинекологии, значительно улучшая репродуктивные результаты.

Ключевые слова: лапароскопия, гистероскопия, эмболизация миомы, эндометриоз, бесплодие, минимально инвазивная хирургия.

KIRISH

Inson salomatligi, ayniqsa ayollar reproduktiv salomatligi har doim tibbiyotning eng muhim yo‘nalishlaridan biri bo‘lib kelgan. Mashhur tabib Abu Ali Ibn Sino “Kasallikni davolashda eng muhimi — organ funksiyasi va tuzilishini saqlab qolishdir” deb ta’kidlagan. Minimal invaziv jarrohlik aynan shu tamoyilga asoslanadi: kam shikast, tez tiklanish va maksimal natija. Bugungi kunda dunyo bo‘yicha ayollar bepushtligi ortib borayotgani minimal invaziv yondashuvlarning ahamiyatini yanada oshirmoqda.

Mazkur maqolada laparoskopiya, histeroskopiya, mioma embolizatsiyasi va endometrioz jarrohligining samaradorligi, ularning ustunliklari va reproduktiv salomatlikka ta’siri keng yoritiladi.

Maqola tibbiyot talabalari, amaliyotchi shifokorlar, ginekologlar va ilmiy izlanishlar bilan shug‘ullanuvchi mutaxassislar uchun mo‘ljallangan.

ASOSIY QISM

1. Laparoskopiya va uning bepushtlikni davolashdagi o‘rni

Laparoskopiya — qorin bo‘shlig‘ini katta kesmasiz, faqat 0,5–1 sm li kesiklar orqali ko‘rish va davolash imkonini beruvchi usul.

Afzalliklari:

- Reproductiv organlarga kam travma
- Bitishmalar kam hosil bo‘ladi
- Tiklanish muddati qisqa
- Estetik natija yaxshi

Bepushtlikda qo‘llanilishi:

- Tuxum yo‘llari o‘tmasligi
- Endometrioz o‘choqlarini yo‘qotish
- Kistalar
- Bitishmalarni ajratish

Tadqiqotlar ko‘rsatishicha, laparoskopiyadan keyin homiladorlik darajasi 1,5–2 baravar oshadi.

2. Histeroskopiya va uning diagnostik ahamiyati

Histeroskopiya bachadon ichini maxsus optik asbob orqali ko‘rish va davolash imkonini beradi.

Eng ko‘p aniqlanadigan patologiyalar:

- Polip
- Submukoz mioma
- Septum
- Endometrit

Bu patologiyalarni bartaraf etish homilador bo‘lish imkoniyatini sezilarli yaxshilaydi. Ayniqsa, septum rezeksiyasi IVF muvaffaqiyatini 30–40% ga oshiradi.

3. Mioma embolizatsiyasi va radioablatsiya — bachadonni saqlab qoluvchi usullar

An’anaviy jarrohlikda ko‘pincha mioma bilan birga bachadonni to‘liq olib tashlash holatlari uchrar edi. Zamonaviy embolizatsiya esa mioma tugunlarini qon bilan ta’minlovchi tomirlarni yopib, tugunni kichraytiradi va yo‘q qiladi.

Afzalliklari:

- Bachadon saqlanadi
- Qon ketishi juda kam
- Tiklanish juda tez

Radioablatsiya esa miomaning o‘zini issiqlik bilan yo‘qotadi. Reproduktiv yoshdagi ayollar uchun ayniqsa muhimdir.

4. Endometrioz jarrohligi va reproduktiv natijalar

Endometrioz ayollar bepushtligining asosiy sabablaridan biri. Laparoskopik jarrohlik orqali o‘choqlarni olib tashlash:

- Og‘riqni kamaytiradi
- Tuxumdon zaxirasini saqlaydi
- Tuxum yo‘llarining o‘tuvchanligini tiklaydi

Tadqiqotlarga ko‘ra, operatsiyadan keyin tabiiy homiladorlik darajasi 40–60% gacha ortadi.

XULOSA

Minimal invaziv ginekologik jarrohlik bugungi kunda ayollar reproduktiv salomatligini tiklashning eng xavfsiz va samarali yo‘li hisoblanadi. Laparoskopiya, histeroskopiya, mioma embolizatsiyasi va endometrioz jarrohligi bepushtlikni davolashda yuqori natijalar beradi, tiklanishni tezlashtiradi va ayol organizmiga minimal shikast yetkazadi. Ushbu usullarning keng joriy etilishi reproduktiv salomatlik ko‘rsatkichlarini yaxshilashda muhim ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abu Ali Ibn Sino. “Tib qonunlari”.
2. FIGO Guidelines on Minimally Invasive Gynecologic Surgery, 2023.
3. American Society for Reproductive Medicine (ASRM) reports, 2022–2024.
4. PubMed, Reproductive Biomedicine Online maqolalari.
5. WHO — Women’s Reproductive Health Data, 2023.
6. Ginekologiya bo‘yicha zamonaviy ilmiy adabiyotlar bazasi.